

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Naturvårdsenheten
Johan Jannert
0501-60 54 14

BESLUT
2008-05-15

Diarienummer
511-64559-2005

Sida
1(8)

Beslut om bildande av naturreservatet Sunnarsiken i Falköpings kommun

Innehåll

Beslut om bildande m.m.
Syfte
Beslut om föreskrifter
Beskrivning av naturreservatet
Planeringsbakgrund
Ärendets handläggning
Skälen för beslut
Upplysningar
Kungörelse
Hur man överklagar

Bilagor

Bilaga 1. Beslutskarta
Bilaga 2. Översiktskarta
Bilaga 3. Skötselplan
Bilaga 4. Besvärshänvisning O4:1
Bilaga 5. Sändlista

Administrativa uppgifter

Namn:	Naturreseptet Sunnersiken
RegDOS ID	2013331
Län:	Västra Götalands län
Kommun:	Falköping
Ungefärlig mittpunkt	137520 – 647050
Fastigheter och ägare:	<i>Bolum 1:2 i dess blivande omfattning, Länsstyrelsen via jordfonden, skall överföras till Naturvårdsverket</i>
Nyttjanderättsinnehavare:	<i>Gemensamhetsanläggning, Bolum ga:4</i>
Areal (ha):	23
Förvaltare:	Länsstyrelsen i Västra Götalands län
Natura 2000-beteckning:	Nej
Naturgeografisk region:	Falbygden
Objektskategori:	SM; Skogs-/myrmosaik
IUCN-kategori:	1a strikt naturreservat

Beslut om bildande m.m.

Länsstyrelsen förklarar det område som avgränsats på kartan i bilaga 1 som naturreservat. Beslutet är fattat med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808).

Naturreservatets gränser ska märkas ut i terrängen.

Namnet ska vara Naturreservatet Sunnersiken.

Länsstyrelsen fastställer skötselplanen i bilaga 3. Beslutet är fattat med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m..

Syfte

Syftet med naturreservatet är att:

- Bevara och utveckla de naturvärden som är knutna till en åldrig och naturskogsliknande barrskog, med riklig mängd död ved, både stående och liggande samt rikligt med svamp, insekter och fåglar.
- Bevara och utveckla de naturvärden som är knutna till en hydrologiskt opåverkad våtmark.

Syftet ska tryggas genom att:

- såväl barrskog som våtmark lämnas till fri utveckling.
- inga ingrepp som kan påverka områdets hydrologi negativt tillåts.

Beslut om föreskrifter

Länsstyrelsen beslutar att följande föreskrifter ska gälla i naturreservatet. Beslutet är fattat med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken.

A. Föreskrifter om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden (7 kap 5 § miljöbalken)

Det är förbjudet att inom naturreservatet:

1. avverka, gallra, röja eller utföra skogsbruksåtgärd,
2. ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle,
3. uppföra byggnad eller anläggning,
4. uppföra mast, torn eller liknande anläggning,
5. anlägga eller bredda väg eller stig,
6. anlägga luft- eller markledning, stängsel eller hägnad,
7. anordna upplag, fylla ut eller tippa,
8. borra, gräva, spränga, schakta, muddra, dika, dikesrensa eller dämna,
9. använda växtnäringsämnen, kemiska eller biologiska bekämpningsmedel.

Föreskrifter enligt A ovan gäller inte i följande fall:

- När förvaltaren, eller den förvaltaren utser, utför åtgärder som behövs för naturreservatets vård och skötsel.

B. Föreskrifter om skyldighet att tåla visst intrång (7 kap 6 § miljöbalken)

Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt ska tåla att följande anordningar utförs och att följande åtgärder vidtas.

1. Märka ut naturreservatet i terrängen.
2. Sätta upp informationstavlor.
3. Gallring och röjning.
4. Genomföra undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden.

I den till detta beslut hörande skötselplanen (bilaga 3) framgår i detalj var anordningar ska utföras och åtgärder vidtas.

C. Ordningsföreskrifter om rätten att färdas och vistas inom naturreservatet samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet (7 kap 30 §)

Det är förbjudet att inom naturreservatet:

1. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående eller omkullfallna träd och buskar,
2. störa djurlivet t ex genom att klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig nära rovfågelbon, lya eller gryt,
3. framföra motordrivet fordon,
4. samla in vedlevande insekter, mossor, lavar eller svamp,
5. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift,
6. utplantera växt- eller djurart.

Föreskrifter enligt C ovan gäller inte när förvaltaren, eller den förvaltaren utser, utför åtgärder som behövs för naturreservatets vård och skötsel.

Föreskrift C3 gäller ej fastighetsägaren eller innehavare av särskild rätt vid skötsel/förvaltning av fastigheten eller vid jakt.

Föreskrift C4 gäller inte plockning av matsvamp för eget bruk.

Beskrivning av naturreservatet

Natur- och kulturhistoriska värden

Sunnersiken är ett barrskogsområde på Sydbillingen i Falköpings kommun, ca 5,5 km nordöst om Broddetorp. Marken har tidigare ha använts till skogsbete. Häradskartan från slutet av 1800-talet visar att det fanns uppodlad mark kring torpet som hette Ötorpet.

Sunnersiken ligger på diabaskappan. Marken är fattig med övervägande morän. I svackorna finns torvjordar. Terrängen är ganska kuperad och ställvis blockig.

Området är en huvudsakligen grandominerad barrskog. Centralt i området ligger en våtmark. Denna kärrmiljö är trädlös förutom i ett parti centralt, där

en barrblandskog växer. Genom våtmarken rinner en bäck. Tall förekommer framförallt i två avsnitt i norra delen av reservatet, men finns även som inslag i den övriga barrskogen. Även lövträd som björk, oxel och ek växer i området. Vid den gamla torpplatsen växer äppleträd. De norra delarna har äldst trädskikt med gamla och grova exemplar av framför allt gran.

Död ved uppträder rikligt och på sina ställen ligger stora högar med lågor. Mycket av den döda veden ligger fuktigt och har en rik av mossflora, med bland annat signalarten långfliksmossa, som påträffas tämligen allmänt i skogen. Det finns ett rikt insekts- och fågelliv i området vilket visas av den stora mängd gnag- och flyghål samt hackmärken efter födosökande fågel som syns i döda veden.

Friluftsliv

Området erbjuder svamp och bär samt jakt. Sannolikt besöks området av en del vandrare. I dag finns en stig alldeles väster om reservatet som går mellan bilvägen och Bjärsjön. Inne i reservatet finns en stig till ett jaktorn och en otydlig äldre stig som löper från den gamla tomten ner till den stig som går till sjön.

Markanvändning

Skogsmark.

Bebyggelse och anläggningar

Bebyggelse och anläggningar saknas inom reservatet.

En mer utförlig beskrivning av området lämnas i skötselplanen.

Planeringsbakgrund

Riksintressen

Sunnersikens naturreservat ligger inom riksintresse för naturvården, Sydbillingen (NRO14098).

Kommunal översiktsplan

I Falköpings kommuns översiktsplan, antagen 1990-09-24 ligger naturreservatet inom ett område som klassas som övrig mark, där jord- och skogsbruk är den huvudsakliga markanvändningen. Området har också bedömts ligga i ett inströmningsområde för grundvatten.

Länsstyrelsen uppfattar att föreslaget naturreservat inte innebär någon motsättning i förhållande till kommunens översiktsplan.

Ärendets handläggning

I samband med den pågående omarronderingen av skogsmark på Sydbillingen uppmärksammade Länsstyrelsen detta område. Skogsstyrelsen hade tidigare inventerat nyckelbiotoper inom området och då upptäckt två nyckelbiotoper och ett område med höga naturvärden. Genom att binda samman

nyckelbiotoperna och området med höga naturvärden och inkludera en mindre orörd våtmark erhöles ett 23 ha stort från naturvårdssynpunkt värdefullt område.

Den 30/4 2006 hölls markägarmöte. Därefter värderades samtliga fastigheter. Sommaren 2007 genomfördes omarronderingen. Fastigheten Bolum 1:2 i dess blivande omfattning, ägs nu av Länsstyrelsen via jordfonden. Fastigheten skall överföras till Naturvårdsverket.

Under sommaren 2006 har Pro Natura, på Länsstyrelsens uppdrag, tagit fram ett förslag till skötselplan för området.

Bolum-Bjällums vägsamfällighet har, som berörd sakägare, förelagts enligt 24 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m m att yttra sig över förslag till beslut med föreskrifter och skötselplan.

Förslaget till naturreservat har remitterats till Falköpings kommun och Skogsstyrelsen.

Skaraborgs naturskyddsförening, Falbygdens naturskyddsförening, Västergötlands ornitologiska förening, Falbygdens fågelklubb, LRF Skaraborg, har fått förslaget för kännedom och eventuellt yttrande.

Yttrande från remissinstanser och sakägare

Yttranden har inkommit från Falköpings kommun, Falbygdens Fågelklubb och Bolum-Bjellums vägsamfällighet (Bolum ga:4).

Falköpings kommun och Bolum-Bjellums vägsamfällighet har inget att erinra mot beslutet. Falbygdens fågelklubb är positiv till att naturreservatet bildas.

Skälen för Länsstyrelsens beslut

Sunnersiken ligger i närheten av det betydligt större naturreservatet Sydbilingen som innehåller samma typer av miljöer. Därmed har Sunnersiken bra förutsättningar att antalet skogs- och våtmarkslevande arter vidmakthålls eller ökar.

Det största värdet i detta reservat är den rikliga mängden död ved. Den döda veden finns i alla dimensioner och både stående och liggande samt dessutom i olika fuktighetsgrad. Detta gör att det finns goda levnadsbetingelser för kryptogamer, insekter och fåglar.

Miljömål

Naturreservatet utgör ett led i arbetet med att uppnå det av riksdagen antagna miljömålet långsiktigt skydd av skogsmark enligt Levande skogar, delmål 12.1.

Intresseprövning

Med hänsyn till områdets värden och naturreservatets syften kommer pågående markanvändning att avsevärt försvåras. Länsstyrelsen bedömer att områdets värden bäst ges ett långsiktigt skydd genom bildande av naturreservat. Föreskrifterna är anpassade till naturreservatets syften och värden. De är främst avsedda att begränsa skador på mark samt växt- och djurliv. Vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § miljöbalken finner Länsstyrelsen att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Hushållningsbestämmelser

Naturreservatsbildningen är förenlig med hushållningsbestämmelserna för mark- och vattenområden enligt 3 och 4 kap. miljöbalken och med den för området gällande översiktsplanen.

Upplysningar

Dispens från föreskrifterna m.m.

Om det finns särskilda skäl får Länsstyrelsen medge dispens från föreskrifterna för naturreservatet. Dispens får dock inte lämnas för åtgärder som strider mot syftet med reservatet. Om det finns det synnerliga skäl får Länsstyrelsen helt eller delvis upphäva beslutet om naturreservatet (7 kap 7 § miljöbalken).

Gagnvirke

Alla virkessortiment inkl. grenar och toppar (GROT) som tas ut ur området med stöd av föreskrifter och skötselplan tillfaller reservatsförvaltaren.

Annan lagstiftning gäller som vanligt

Vid sidan av föreskrifterna för naturreservatet gäller annan lagstiftning som vanligt. Lagar och föreskrifter som bedöms vara av särskild betydelse för att syftet med naturreservatet ska uppnås är t.ex. följande:

- Regler om körning i terräng i terrängkörningslagen och terrängkörningsförordningen.
- Regler om fridlysning av växter och djur i miljöbalken och artskydds-förordningen.

Förvaltare och förvaltningsuppgifter

- Förvaltare är Länsstyrelsen i Västra Götalands län.
- Naturreservatets gränser märks ut i terrängen genom förvaltarens försorg enligt anvisningar av Naturvårdsverket.
- Förvaltningen bedrivs enligt den skötselplan som fastställts av Länsstyrelsen. Skötselplanen ska ligga till grund för naturreservatets skötsel och ska vid behov revideras.

Kungörelse

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling Falköpings tidning, Skaraborgs Allehanda SLA och i Skaraborgsbygden.

Föreskrifterna enligt 7 kap 30 § miljöbalken träder i kraft den dag som framgår av kungörelsen i Länsstyrelsens författningssamling och gäller omedelbart även om de överklagas.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bifogat formulär O4:1.

I detta ärende har länsöverdirektör Göran Bengtsson beslutat. Biolog Johan Jannert har varit föredragande. I handläggningen har också deltagit naturvårdsdirektör Sven Swedberg, antikvarie Lisa Ragnarsson, arkitekt Medhi Vaziri och länsjurist Anders Hjalmarsson.

Göran Bengtsson

Johan Jannert